

ଅହମଦାବାଦ

https://or.wikipedia.org/s/1c8

ଉଇକିପିଡ଼ିଆରୁ

ଅହମଦାବାଦ ଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସହର ତଥା ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଅଟେ । ଏହାର ପୁରୁଣା ନାମ **କର୍ଣ୍ଣାବତୀ** ଥିଲା । ସାବରମତୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ମହାନଗରଟି ଭାରତର ୫ମ ବୃହତ୍ତମ ନଗର । ଅହମଦାବାଦ ଗୁଜରାଟର ପୁରୁଣା ରାଜଧାନୀ ଥିଲା, ଯାହା ଏବେ ୩୨କିମି ଦୂର ଗାନ୍ଧୀନଗରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେଇଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ଏହି ସହରଟି ବହୁ ଲୁଗାକଳ ଓ ବୟନଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲା, ତେଣୁ ବ୍ରିଟିଶମାନେ ଏହାକୁ "ମାଞ୍ଚେଷ୍ଟର ଅଫ ଇଷ୍ଟ" ବୋଲି ନା ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ସମୟରେ ଏହା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଓ ସରଦାର ପଟେଲଙ୍କ କର୍ମଭୂମି ଥିଲା । ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ସାବରମତୀ ଆଶ୍ରମ ଅହମଦାବାଦର ଅନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚୟ ଅଟେ । ଅଧୁନା ଏହି ସହରଟି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି ।^[୪]

ଭୂଗୋଳ

ପଶ୍ଚିମ ଭାରତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ସହର, ସମୁଦ୍ରପତନଠାରୁ ୧୭୪ଫୁଟ ଉର୍ଦ୍ଧରେ ରହିଛି । ସହରରେ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ହ୍ରଦ ଅଛି - କାଙ୍କରିଆ ଏବଂ ବସ୍ତାପୁର । ସାବରମତୀ ନଦୀ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଶୁଖି ଯାଉଥିବାରୁ ନଦୀରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ମାଟି ରହିଯାଏ । ବର୍ଷା କାଳକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ବାକି ଦିନ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରବଳ ଗରମ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ କାଳରେ ସହରର ଉଚ୍ଚତମ ତାପମାତ୍ରା ୪୭ ଡିଗ୍ରୀ ପହଞ୍ଚିଯାଏ ଏବଂ ଶୀତ ଋତୁରେ ତାପମାତ୍ରା ୫ ଡିଗ୍ରୀ ତଳକୁ ଖସିଯାଏ ।

ଇତିହାସ

ଅହମଦାବାଦର ଇତିହାସ ଅଶହିଲବାଡ଼ (ଆଧୁନିକ ପାଟନ)ର ଶାସକ ସୋଲଂକୀରାଜା କର୍ଣଦେବ ପ୍ରଥମଙ୍କ ସହ ଏଗାରଶହ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସେ ଭୀଲ ରାଜା ଅଶପଲ୍ଲ ବା ଆଶାପାଲଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିଜୟ ପରେ ସାବରମତୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଆଜିର ଆଧୁନିକ ଅହମଦାବାଦ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ କର୍ଣାବତୀ ନାମକ ସହର ସ୍ଥାପନା କରାଗଲା । ସୋଲଂକୀ ଶାସନ ତେରଶହ ଶତାବ୍ଦୀ ଯାଏଁ ହୋଇଥିଲା, ମୋଗଲମାନେ ତେରଶହ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ଗୁଜରାଟ ଉପରେ ନିଜର ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କଲେ । ପନ୍ଦରଶହ ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରେ ମୁସଲିମ୍ ମୁଜଫ୍ଫରିଦ ରାଜବଂଶଦ୍ୱାରା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଲତନତର ଶାସନ ଗୁଜରାଟରେ ସ୍ଥାପିତ କରାଗଲା ଏବଂ ୧୪୧୧ରେ ସୁଲତାନ ଅହମଦ ଶାହଙ୍କଦ୍ୱାରା କର୍ଣାବତୀ ନଗରକୁ ଅହମଦାବାଦ ନାମରେ ନାମିତ କରାଗଲା । ୧୪୮୭ରେ ଅହମଦ ଶାହଙ୍କ ପୌତ୍ର ମହମ୍ମଦ ବେଗଡ଼ାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଛଅମିଲ ପରିଧିରେ ସହର ଚାରିପାଖେ ପାଚେରୀ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏଥିରେ ୧୨ଟି ପ୍ରବେଶ ପଥ, ୧୮୯ଟି ଗଡ଼ ଏବଂ ୬୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ସୈନ୍ୟଦଳ ବାହରର ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ ସହର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ତିମ ସୁଲତାନ ମୁଜଫ୍ଫର ତୃତୀୟଙ୍କ ସମୟରେ ସହରରେ ଅରାଜକତା ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୁଜରାଟକୁ ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ ଆକବରଙ୍କଦ୍ୱାରା ୧୫୭୩ରେ ଜିତା ଯାଇଥିଲା । ମୋଗଲ ଶାସନକାଳରେ ଅହମଦାବାଦ ବେପାର କେନ୍ଦ୍ର ରୂପେ, ବିଶେଷ କରି ବସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗର କେନ୍ଦ୍ର ହେଲା, ଏଠାକାର କପଡ଼ା ଯୁରୋପ ଆଦି ଦୂର ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଉଥିଲା । ୧୬୩୦ର ମରୁଡ଼ି ଏବଂ ଅକାଳ ଯୋଗୁଁ ସହରର ବିକାଶ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ୧୭୫୩ରେ ମରାଠା ଜେନେରାଲ ରଘୁନାଥ ରାଓ ଏବଂ ଦାମଜୀ ଗାୟକବାଡ଼ଙ୍କ ସେନା ସହର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି କବଜା କଲା ଏବଂ ଅହମଦାବାଦରେ ମୋଗଲ ଶାସନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂଘର୍ଷ ସମୟରେ ଅହମଦାବାଦ ଆନ୍ଦୋଳନର ପୈଠସ୍ଥଳି ରହିଥିଲା । ଏହି ସହରରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ସାବରମତୀ ଆଶ୍ରମ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇ ଥିଲା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂଘର୍ଷ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅନେକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏହିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଇଂରେଜ ରାଜତ୍ୱକାଳରେ, ଏହି ସହରକୁ ସୈନିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

<div>ଅହମଦାବାଦ</div> <div>અમદાવાદ</div>	
ମହାନଗର ନିଗମ	
<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>ସବରାମତୀ ଆଶ୍ରମ , ଅହମଦାବାଦ</div>	
Nickname: <div>Amdavad /Manchester of the East / Ahmad-aabad</div>	
<div>Coordinates: </div>	
ଦେଶ	 ଭାରତ
ରାଜ୍ୟ	 ଗୁଜରାଟ
ଜିଲ୍ଲା	ଅହମଦାବାଦ
Government <div></div>	
  • Body	ଅହମଦାବାଦ ମହାନଗର ନିଗମ
  • ମୋୟର	ପ୍ରତିଭା ଜୈନ
  • ଡେପୁଟି ମେୟର	ଯତିନ ପଟେଲ
  • ମହାନଗର କମିଶନର	ଏମ. ତେନାରସନ
Area <div></div>	
  • ମହାନଗର ନିଗମ	464 km ² (179 sq mi)
Elevation <div></div>	53 m (174 ft)
Population (2011)	
  • ମହାନଗର ନିଗମ	୫୫,୭୦,୫୮୫
  • Density	22,473/km ² (58,200/sq mi)
  • Metro <div></div>	୬୩,୫୨,୨୫୪ <div>[୧]</div>
ଭାଷା <div></div>	
  • ସରକାରୀ	ଗୁଜରାଟି, ହିନ୍ଦୀ ଇଂରାଜୀ
Time zone	UTC+5:30 (IST)
ପିନ କୋଡ଼	<div>380 0XX</div>
Telephone code	079
ଯାନବାହାନ ପଞ୍ଚୀକରଣ	GJ-1 & GJ-27
Sex ratio	1.11 ^{[୨]} ♂/♀
ସାକ୍ଷରତା	86.65% ^{[୩]}
Civic agency	Ahmedabad Municipal Corporation
Source: Census of India	

1. "Provisional Population Totals, Census of India 2011" (PDF). *World Gazetteer*. Census of India. Retrieved 3 September 2010.

2. "Distrubution of Population, Decadal Growth Rate, Sex-Ratio and Population Density". *2011 census of India*. Government of India. Retrieved 21 March 2012.

3. "Literacy Rates by Sext for State and District". *2011 census of India*. Government of India. Retrieved 25 June 2012.

4. <http://www.dharitri.com/main/news/82651>

ବାହାର ଆଧାର

■ Ahmedabad Collectorate (<http://collectorahmedabad.gujarat.gov.in/>) Archived (<https://web.archive.org/web/20110721155654/http://collectorahmedabad.gujarat.gov.in/>) 2011-07-21 at the Wayback Machine.

ଉଇକିମିଡ଼ିଆ କମନ୍ସରେ

ଅହମଦାବାଦ ବାବଦରେ ମାଧ୍ୟମ ରହିଛି ।

■ Ahmedabad Municipal Corporation (<http://www.egovamc.com/>) Archived (<https://web.archive.org/web/20060511165859/http://www.egovamc.com/>) 2006-05-11 at the Wayback Machine.

■ Introduction of Ahmedabad by AMC (http://www.egovamc.com/AhmCity/introduction_Eng.aspx) Archived (https://web.archive.org/web/20130627122123/http://www.egovamc.com/AhmCity/introduction_Eng.aspx) 2013-06-27 at the Wayback Machine.

■ Ahmedabad Urban Development Authority (<http://www.auda.org.in/>)

■ Ahmedabad Kite Festival (<http://www.ahmedabadkiteflyers.org>)

Wikivoyage has a

travel guide for

Ahmedabad.

"<https://or.wikipedia.org/w/index.php?title=ଅହମଦାବାଦ&oldid=563217>"ରୁ ଅଣାଯାଇଅଛି